

Підсумки роботи Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса за I квартал 2024 року

Колектив Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса за підсумками діяльності за I квартал 2024 року забезпечив виконання затверджених Держводагентством України заходів щодо підготовки водогосподарського комплексу до роботи у 2024 році.

Водогосподарським комплексом Закарпатської області впродовж звітнього періоду на виконання основних функцій залучено кошти в сумі 26622,7 тис. гривень:

- в рамках державної програми 2707050 «Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами» - 26550,3 тис.грн., з них за рахунок загального фонду – 25631,7 тис. грн. (профінансовано 100% до ліміту) та за рахунок спеціального фонду – 918,6 тис. гривень, а також за рахунок впровадження проєктів міжнародної технічної допомоги – 72,4 тис. гривень.

Зокрема, за I квартал 2024 р. на спеціальні рахунки надійшло коштів від надання наступних платних послуг в сумі 918,6 тис. грн., що на 46% більше, ніж за аналогічний період минулого року. У тому числі від надання наступних послуг:

- обстеження господарських об'єктів та обладнання з наданням рекомендацій щодо розроблення заходів, спрямованих на зменшення негативного впливу гідрологічних явищ на стан водних об'єктів – 12,5 тис. грн.;

- видача розрахунків та рекомендацій з питань розроблення проєктів землеустрою у разі вилучення, надання, зміни цільового призначення земель водного фонду -1,2 тис. грн.;

- видача розрахунків та рекомендацій з питань визначення ступеня впливу на водні об'єкти проєктованих споруд – 5,6 тис. грн.;

- відбір проб ґрунтів, мулу і донних відкладень, поверхневих, підземних, зворотних і стічних вод, вимірювання показників їх якості, визначення властивостей ґрунтів та сировини природного походження (пісок, глина, щебінь та гравій), що використовується для виготовлення будівельних матеріалів і керамічних виробів, вмісту в них радіонуклідів і солей важких металів – 166,1 тис. грн.;

- інженерні, гідрогеологічні, еколого-геологічні вишукування, проведення проєктних та топографо-геодезичних робіт, складання проєктно-кошторисної документації на будівництво, реконструкцію зрошувальних і осушувальних систем, водойм, протиерозійних споруд, проведення ремонтних, протиповеневих, культуртехнічних, планувальних робіт – 17,8 тис. грн.;

- буріння свердловин, тампонажна та санітарна обробка свердловин, вапнування і гіпсування ґрунтів, будівництво ставків та водойм, гідротехнічних і протиповеневих споруд, проведення днопоглиблювальних та піскоструминних робіт – 369,9 тис. грн.;

- послуги з виконання функцій служби замовника та генерального підрядника у сфері будівництва водогосподарських та інших об'єктів відповідно до законодавства – 1,3 тис. грн.;

- послуги, пов'язані з ремонтом насосно-силового устаткування, машин і механізмів, виконанням робіт ремонтно-механічними, деревообробними майстернями та електротехнічними цехами і електролабораторіями, з використанням транспортних засобів та засобів зв'язку, які перебувають на балансі водогосподарських установ та організацій – 102,7 тис. грн.;

- послуги, пов'язані з виконанням земляних робіт – 146,6 тис. грн.;

- оренда майна – 94,9 тис. грн.

Кошти спеціального фонду протягом звітного періоду в сумі 293,8 тис. грн. були направлені на покриття дефіциту бюджетних видатків.

З метою запобігання затоплення населених пунктів, пошкоджених паводком 2023 року, Тячівське МУВГ впродовж I кварталу 2024 року за рахунок залишку коштів субвенції місцевого бюджету державному працювали над виконанням першочергових невідкладних заходів по запобіганню подальшого розмиву лівого берега р. Тересва в с.Ганичі та над відновленням тіла лівобережної дамби в с. Терново на території Нересницької ТГ Тячівського району. Вартість робіт склала 650,0 тис. гривень.

Над виконанням заходів державної програми «Експлуатація державного водогосподарського комплексу та управління водними ресурсами» впродовж I кварталу 2024 року фактично працювали 495 чоловік. Середня заробітна плата одного штатного працівника, який утримується за рахунок загального фонду, склала 11428 грн., що на 26% більше за відповідний період минулого року (9002 грн.).

Протягом звітного періоду виконано поточний ремонт на державній водогосподарській мережі за рахунок загального та спеціального фондів на суму 144,2 тис. гривень.

За I квартал 2024 року виконано наступні ремонтно-доглядові роботи на державній водогосподарській мережі:

- вирубано 211,9 км чагарнику на каналах та дамбах;
- очищено від намулу 89 шт. ГТС;
- установлено 20 шт. кілометрових і пікетажних стовпчиків;
- побілено та пофарбовано 32 шт. конструкцій ГТС;
- відремонтовано 2 рейкових гідропоста;
- проведено 1143 замірів на режимно-спостережній мережі.

Роботи по підготовці водогосподарських систем до вегетаційного періоду продовжуються.

Програма державного моніторингу вод за хімічними та фізико-хімічними показниками за I квартал 2024 рік виконана. На гідрохімічний аналіз було відібрано 39 проб, виконано 895 хімічних та фізико-хімічних вимірювань.

Також організовано відбір 135 проб поверхневих вод та передано до лабораторії моніторингу вод Західного регіону Дністровського БУВР для

виконання вимірювань вмісту пріоритетних забруднюючих речовин, затверджених наказом Міндовкілля від 09.01.2024 № 37.

З метою виконання гідрохімічних аналізів поверхневих, підземних, зворотних (стічних) вод з підприємствами-водокористувачами укладено 42 угоди, за якими відібрано 65 проб та виконано 910 вимірювань.

На державному обліку за формою 2-ТП (водгосп) нараховується 402 підприємств і організацій.

За даними ДФС у Закарпатській області, станом на 1 січня 2024 року до зведеного державного бюджету в частині рентної плати за спеціальне використання вод в Закарпатській області надійшло: 18,0 млн. грн., в тому числі до державного бюджету України – 6,9 млн. грн, фонду державного розвитку водного господарства України – 3,0 млн. грн, обласного, місцевого бюджету – 8,1 млн. грн., а до місцевих та районних бюджетів надходження коштів за надані в оренду водні об'єкти становлять 27,0 тис.грн.

Суб'єктами господарювання направлено на виконання заходів, пов'язаних з функціональними повноваженнями з управління та розвитку водного господарства (використання систем краплиного зрошення, комунальне господарство, влаштування сільських водопроводів тощо) 31604,5 тис. грн. коштів.

Впродовж звітнього періоду:

- розглянуто та надано 11 пропозицій щодо отримання дозволу на спеціальне водокористування до сектору Держводагентства у Чернівецькій області;

- розроблено 54 режими роботи водних об'єктів;

- розроблено 10 паспортів водних об'єктів (загалом наявні 139);

- відновлено та впорядковано 3 питних джерел.

Протягом звітнього періоду проведено одне засідання Басейнової ради річки Тиса з оновленим складом де було розглянуто: проект Плану управління річковим басейном Дунаю (2025-2030), процедура стратегічної екологічної оцінки (СЕО) та початок громадського обговорення, план роботи Басейнової ради річки Тиса на 2024р, ПУРБ Дунаю 2023-2030 р. та інше.

З нагоди Міжнародного дня води проведено лекцію на тему «Вода для миру» для студентів 3 курсу географічного факультету Державного вищого навчального закладу «Ужгородський національний університет».

Відповідно наказу БУВР Тиси від 03.01.2024 № 04 «Про пропуск льодоходу, повені та паводків у 2024 році» затверджено План заходів Басейнового управління водних ресурсів річки Тиса по підготовці гідротехнічних споруд, водогосподарських систем, водосховищ на території Закарпатської області до роботи в умовах пропуску льодоходу, повені та паводків у 2024 році.

Гідрологічна ситуація у басейні р. Тиса контролюється в постійному режимі за допомогою АІВС «Тиса» та оперативних даних відомчих водомірних постів (на насосних станціях, шлюзах, водовипусках водосховищ).

Протягом січня та лютого 2024р. відмічалось перевищення небезпечної відмітки часткового затоплення сільськогосподарських угідь, присадибних

ділянок ряду сіл, автодоріг Шаланки-Великі Комяти та Мукачево-Роготин у Берегівському, Хустському районах, підтоплення автодороги місцевого значення між селами Малі Геївці та Тисянка в Ужгородському районі Закарпатської області.

В цей період до аварійних робіт залучалось 16 одиниць техніки, 53 чоловік. Також проводились роботи щодо відкачування місцевого стоку та посилення дамб.

За звітний період працювало від 4 до 18 стаціонарних насосних станцій. Станом на 01.04.2024р. перекачано 35,9 млн. м³ паводкового стоку.

Всього за 3 місяці 2024 року з метою забезпечення функціонування державних водогосподарських об'єктів БУВР Тиси та уникнення підтоплень населених пунктів і сільськогосподарських угідь в області використано 1013,2 тис.кВт.год. електроенергії, в тому числі спожито насосними станціями 938,7 тис.кВт.год., з них на перекачку паводкових вод 839,88 тис.кВт.годин.

Протягом 1 кварталу 2024 року в аварійно-відновлювальних та ремонтно-експлуатаційних роботах були задіяні механізми, якими виконано 27,6 тис.м³ земляних робіт та надані платні послуги механізмами і автотракторною технікою на суму 481,8 тис. гривень.

Проведено розрахунок витрат, пов'язаних аварійно-відновлювальними роботами з ліквідації наслідків надзвичайної ситуації під час проходження паводків у грудні 2023 - лютому 2024, після чого БУВР Тиси звернулось до Держводагентства щодо необхідності виділення коштів із резервного фонду державного бюджету на проведення невідкладних (першочергових) робіт по п'ятих об'єктах на загальну суму 95,2 млн. гривень. Також, БУВР Тиси звернулось до Закарпатської ОВА з метою одержання фінансової підтримки на першочергові заходи з відновлення пошкоджених дев'яти об'єктів на суму 14,3 млн.гривень.

Розроблені та направлені Держводагентству пропозиції до плану заходів по КПКВ 2707070 «Захист від шкідливої дії вод сільських населених пунктів та сільськогосподарських угідь, в тому числі в басейні р. Тиса у Закарпатській області» на 2024 рік.

Протягом 3-х місяців 2024 року в рамках реалізації двосторонніх Міжурядових угод з питань водного господарства на прикордонних водах проводиться підготовка до проведення зустрічей з оцінки якості води та протипаводкового захисту з Угорщиною та Словаччиною.

Відповідно до плану міжнародних заходів на 2024 рік у березні відбулися спільні відбори проб води у прикордонних створах річок Тиса, Уж і Латориця у рамках українсько-словацького співробітництва. А також 20-21 березня відбулась зустріч українсько-угорської робочої групи з охорони якості води у межах виконання Угоди між Урядом України та Урядом Угорської Республіки з питань водного господарства на прикордонних водах у місті Ніредьгаза, Угорщина.

У рамках Програми транскордонного співробітництва Угорщина-Румунія Україна 2014-2020 БУВР Тиси підготував і подав заключні моніторингові звіти проєктів SAFETISZA, FloodUZN та подав їх на перевірку аудиту. Проєкт

FloodUZN пройшов успішно аудиторську перевірку. Наразі підготовлено консолідований звіт проєкту для подачі його на перевірку СТС Програми.

За 1 квартал 2024 року БУВР Тиси підготувало і подало на конкурс проєктну пропозицію під назвою «Адаптація до кліматичних змін шляхом гармонізації водогосподарських заходів і попередження паводкового ризику в транскордонному басейні річок Батар-Паладь-Тур» (AdaptWater) у рамках оголошеного конкурсу Програми транскордонного співробітництва Interreg NEXТ Угорщина-Словаччина-Румунія-Україна 2021-2027.

Впродовж I кварталу проведено 15 засідань оперативного контролю по охороні праці III ступеню на рівні начальників міжрайонних управлінь водного господарства. Рішення на рівні III та IV ступенів оперативного контролю були спрямовані на подальше покращення роботи з охорони праці на виробництві. Забезпечено в цілому виконання прийнятих рішень, що сприяло водогосподарським організаціям у звітному періоді спрацювати без випадків виробничого травматизму, пожеж та ДТП.

На виконання заходів з охорони праці забезпечено працівників спецодягом на суму 92540 гривень.

З метою забезпечення стабільної роботи водогосподарсько комплексу та виконання державних функцій і завдань у II кварталі 2024 року необхідно:

1. Забезпечити безумовне виконання планових показників у частині власних надходжень, в тому числі з використанням автотранспортних засобів, машин і механізмів.

2. Продовжити активну співпрацю з територіальними громадами області щодо залучення коштів, направлених на виконання заходів пов'язаних з функціональними повноваженнями управлінь та розвитку водного господарства.

3. Завершити виконання показників з підготовки водогосподарських систем до роботи в 2024 році відповідно до наказу Держводагентства від 17.01.2024 № 9 «Щодо підготовки водогосподарських систем до роботи в 2024 році».

4. Провести чергове засідання Басейнової ради річки Тиса, на якому одним із основних питань буде розгляд і схвалення оновленого проєкту ПУРБ суббасейну річки Тиси.

5. Провести інформаційно-просвітницькі заходи з нагоди відзначення Дня Дунаю.

6. Щомісячно інформувати Закарпатську ОВА про хід виконання розпорядження голови Закарпатської обласної військової адміністрації від 01.04.2024 № 355 «Про благоустрій населених пунктів, проведення акції «Закарпаттю – чисте довкілля», місячника «Чисті узбіччя» та встановлення єдиного санітарного дня з очищення території області».

7. Підготувати матеріали до наради уповноважених Урядів України і Румунії, зустрічі Робочих груп з протипаводкового захисту у рамках українсько-словацького та українсько-угорського співробітництва.